

Základy tvorby interaktívnych aplikácií

Úvod do predmetu

Ing. Peter Kapec, PhD.

LS 2020-21

Obsah

- Všeobecné informácie k predmetu
- Podmienky absolvovania predmetu
- Obsah a náplň cvičení
- Game Design a MDA framework

Predmet zabezpečujú

- Garant a prednášateľ: **Ing. Peter Kapec, PhD.**
- E-mail: peter.kapec@stuba.sk
- www.fiit.stuba.sk/~kapec
- Kancelária: 4.17
- Konzultačné hodiny: utorok 15:00-16:00

Predmet zabezpečujú

Cvičenia:

- Ing. Vladimír Kunštár (vedúci cvičení)
  - vladimir.kunstar@stuba.sk
- Mgr. Kostiantyn Rudenko
  - qrudenko@stuba.sk

Riešenie problémov

- Otázky týkajúce sa **cvičení** riešte v tomto poradí
  - so svojím cvičiacim
  - s vedúcim cvičení (Ing. Vladimír Kunštár)
  - s prednášajúcim (Ing. Peter Kapec, PhD.)
- Otázky týkajúce sa **priebežného testu, záverečnej skúšky, hodnotenia a absolvovania predmetu**
  - riešte s prednášajúcim (Ing. Peter Kapec, PhD.)

Informácie k predmetu

- **Prednášky:**
  - Praktické a teoretické informácie
  - Slajdy a materiály budú dostupné online
- **Cvičenia:**
  - Vypracovanie úloh
  - Konzultovanie a riešenie projektu
- Všetky informácie a pokyny:
  - AIS → ZTIAP → Dokumentový server
  - Google Classroom

Podmienky absolvovania

- **Hodnotenie:**
  - skúška: 30b
  - priebežný test v desiatom týždni: 10b
  - projekt: 60b
- **Podmienky absolvovania:**
  - získanie zápočtu
    - získanie aspoň 3b z testu
    - získanie aspoň 35b z projektu
  - získanie aspoň 7b zo skúšky
  - získanie aspoň 56b z celkového hodnotenia

Projekt na cvičenia

Podmienky zápočtu:

- odovzdanie projektu v súlade so stanovenými požiadavkami najneskôr **v zápočtovom týždni**
- získanie aspoň **30b z projektu**
- získanie aspoň **3b z testu**
- aktívna účasť na cvičeniach
- odovzdanie a predvedenie výstupov v **kontrolných bodoch**

Projekt na cvičenia

- **Úloha:**
  - Vytvorte jednoduchú **interaktívnu hru**
  - HTML5 Canvas a JavaScript
  - Na projekte pracujete **individuálne**
  - Podrobnosti uvedené v rámci cvičení

Kontrolné body

- KB1: **07.03.2021** do 23:59
  - dokumentácia k návrhu hry: **10b** (v pdf)
- KB2: **21.03.2021** do 23:59
  - dokumentácia s pripravenými podkladmi: **3b** (v pdf)
- KB3: **07.04.2021** do 23:59
  - projektové súbory základnej implementácie (v zip)
  - predvedenie rozpracovanej hry na cvičeniach (08.04.2021): **7b**
- KB4: **10.05.2021** do 23:59
  - projektové súbory finálnej implementácie, vrátane grafických a zvukových súborov (v zip)
  - jeden zaujímavý obrázok z hry
  - predvedenie finálnej hry na cvičeniach (11.05.2021): **40b**

Podrobné podmienky absolvovania

!!!!

v AIS pozri dokument

“ZTIAP - Pravidla & Ulohy”

!!!!

Ako úspešne absolvovať predmet

- **Ako študovať na VS**
  - <https://www.youtube.com/watch?v=0QYNWgCpeXU>
- **Odporúčania:**
  - aktívna práca na cvičeniach
  - pravidelná a systematická príprava
  - priebežná práca na projekte
  - účasť na prednáškach
  - samo-štúdium

Ako úspešne absolvovať predmet

- **Pýtať sa**
  - Cvičiacich
  - Askalot
    - <https://askalot.fiit.stuba.sk>
    - otázky do príslušnej kategórie k predmetu ZTIAP
  - Na prednáške
    - [Slid.do/#code](https://slid.do/#code)
- **Priebežná spätná väzba**
  - <https://forms.gle/eTRFm4ThFZabR8o27>

Ako úspešne absolvovať predmet

- **!!! DÔLEŽITÉ !!!**

- **Porozumieť, vyskúšať, modifikovať a rozširovať zdrojový kód preberaný na prednáške**

LEBO: sú to základné veci, z ktorých sa poskladá *framework* (základná kostra), pomocou ktorého implementujete projekt

Literatúra

- DIX, A. J. FINLAY, J. E. *Human-Computer Interaction* (2004)
- SHNEIDERMAN, B. *Designing the user interface : Strategies for effective human-computer* (2005)

Osnova

Osnova

- Úvod do predmetu
- Game Design
- Návrhové vzory interaktívnych aplikácií
- Vzor MVC, MVP, Observer
- Dynamické aplikácie a hry
- Sieťové aplikácie a moderné web-aplikácie
- Druhy interaktivity a ich kategorizácia
- Priama interakcia a spracovanie vstupov
- Grafické rozhrania

Čo JE cieľom predmetu

Čo JE cieľom predmetu

- nadobudnúť základné teoretické znalosti
  - fungovanie rôznych interak. aplikácií
  - použitie návrhových vzorov
  - interak. aplikácie z pohľadu HCI
- nadobudnúť základné praktické skúsenosti s programovaním int. aplikácií pomocou web-technológií
  - JavaScript, OOP, DOM, jQuery
- navrhovať a realizovať základné riešenia

Čo NIE JE cieľom predmetu

Čo NIE JE cieľom predmetu

- Pokročilé prístupy objektovo-orientovaného programovania (v JavaScript-e)
- Implementovať komplexné hry pomocou komplexných herných frameworkov
  - skrývajú základné mechanizmy
- Implementovať interaktívne desktopové/mobilné aplikácie
  - veľmi závislé na použítom konkrétnom GUI frameworku / knižnici

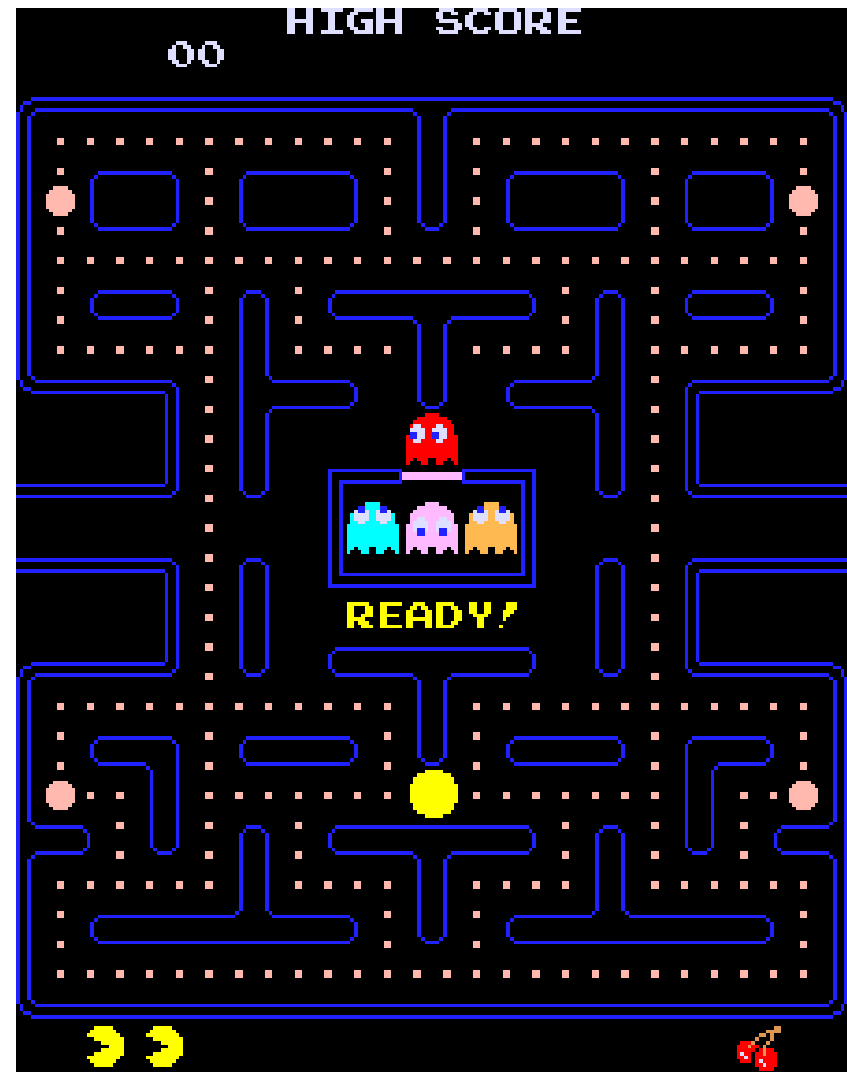
Otázky ???

Game design - Pac-man

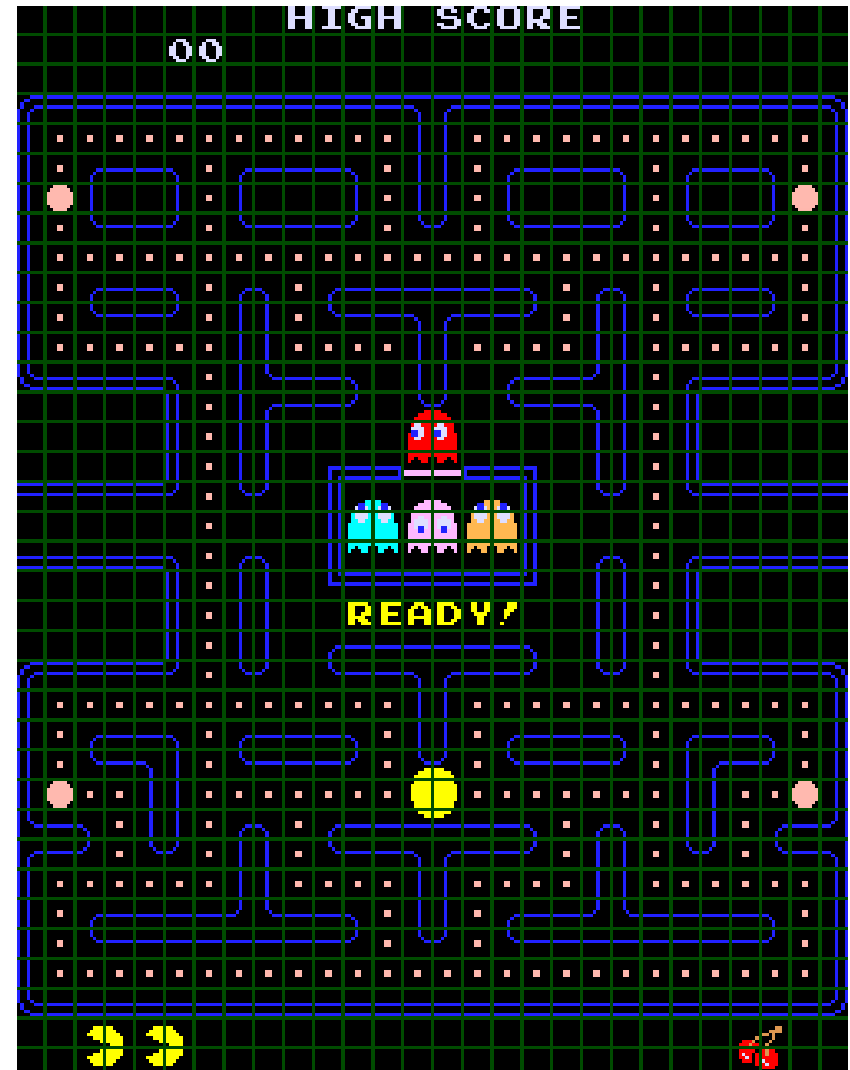
Motivácia

- 1977, Toru Iwatani
štvorčlenný tím
- Agresívne hry a
strielačky
- Vytvorená pre ženy
- Téma jedenia
  - + bludisko
  - + power-upgrade
  - + duchovia

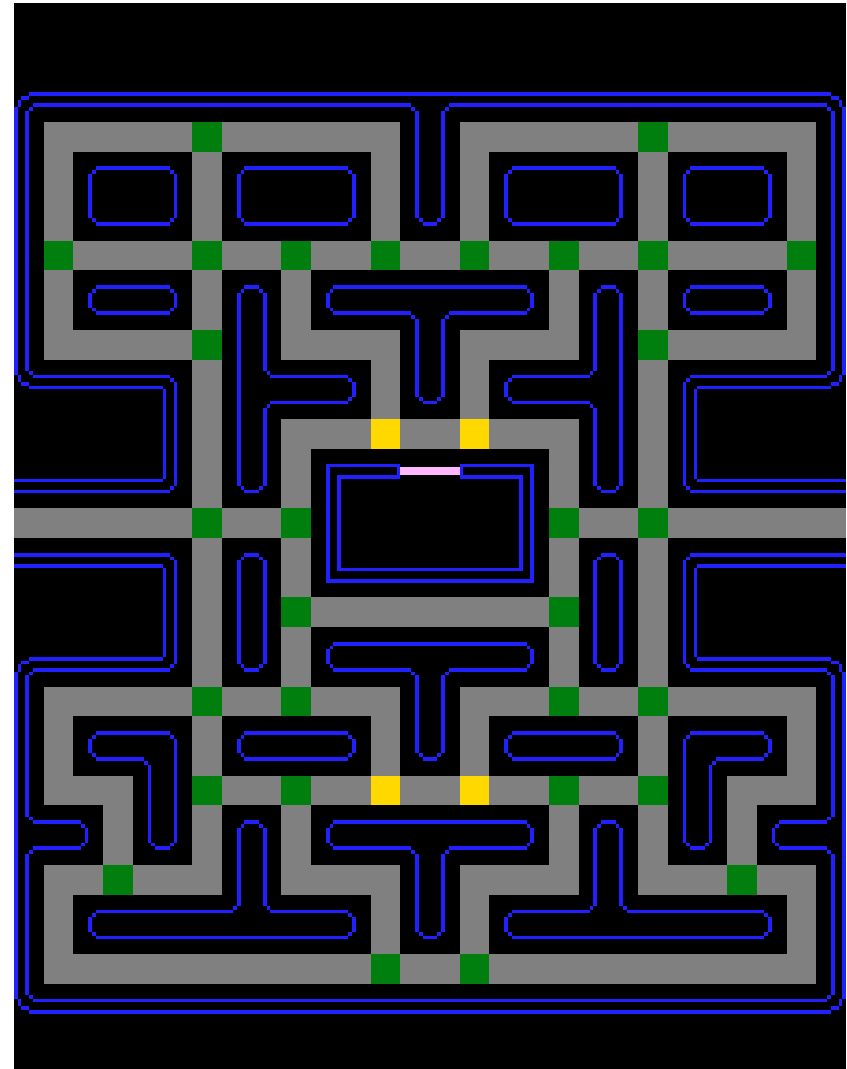
Herná mechanika

- Hracia plocha
  - Bludisko
    - reprezentované dlaždicami (2D mriežka)
  - Potrava a PowerUP
  - Duchovia
- Ciel hry:
  - Zjesť všetkú potravu a vyhnúť sa duchom

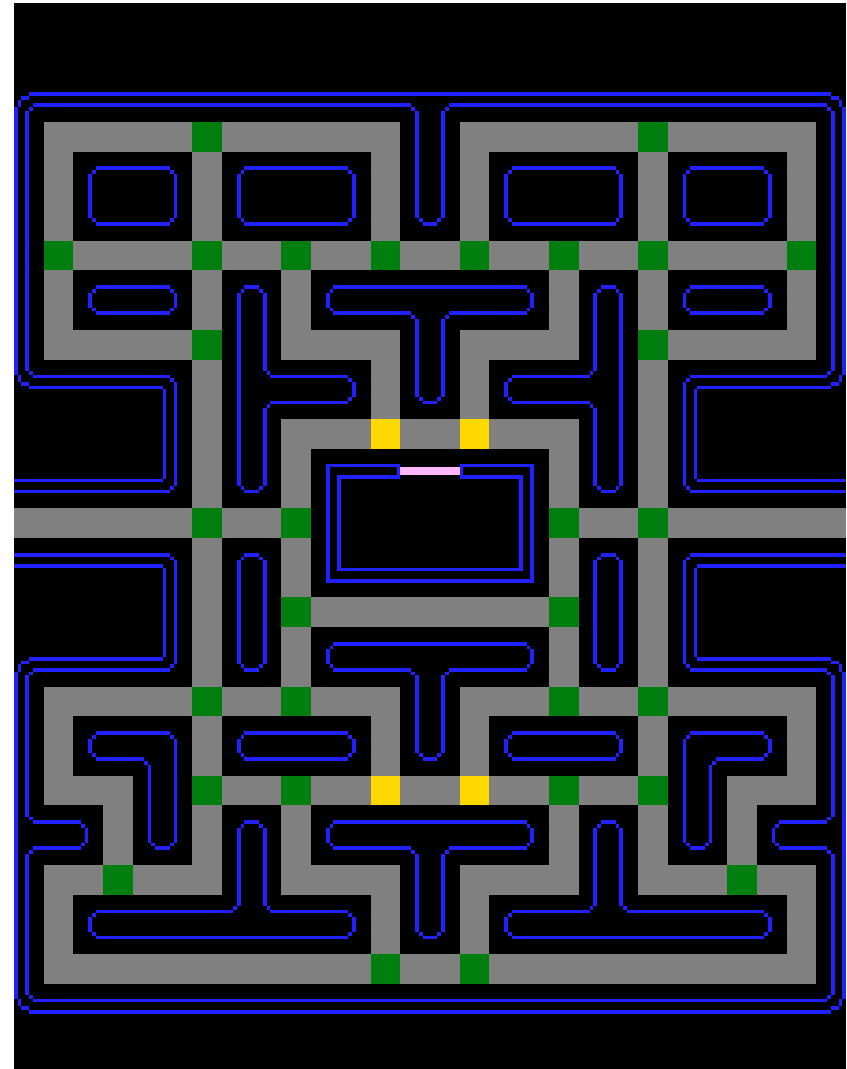
Správanie a rozhodovanie duchov

- Módy správania
  - mód naháňania
  - mód rozutekania
  - mód vystrašenia
- Dĺžka trvania módov:
  - rozutekanie 7s, potom naháňanie 20s
  - rozutekanie 7s, potom naháňanie 20s
  - rozutekanie 5s, potom naháňanie 20s
  - rozutekanie 5s, potom permanentné naháňanie

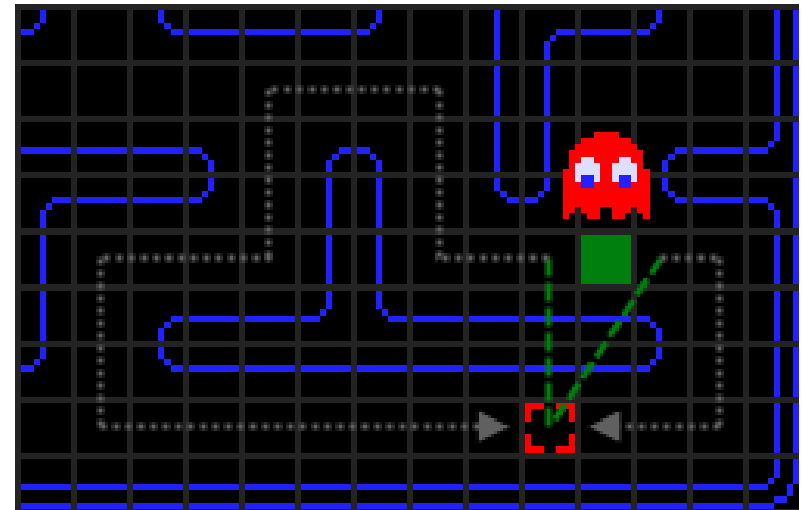
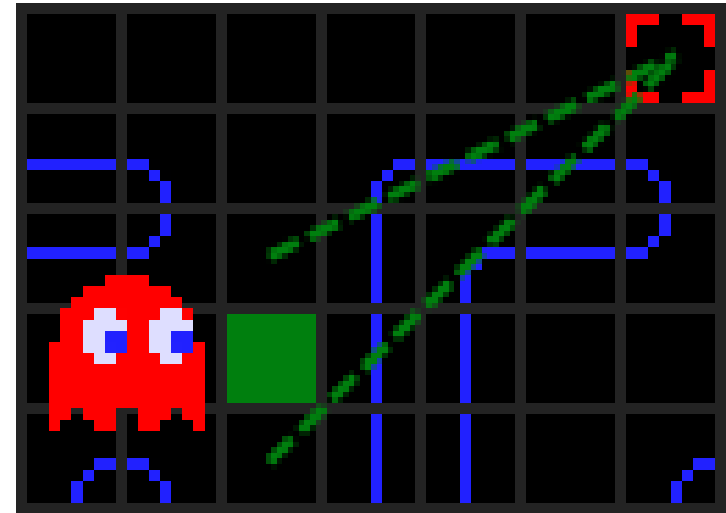
Správanie a rozhodovanie duchov

- Duchovia sa snažia dostať na určitú dlaždicu
  - plánujú iba jeden krok dopredu
  - rozhodujú sa na novej dlaždici (nesmie sa vrátiť, ale musí zmeniť smer pri zmene módu)
- Validné rozhodnutia
  - zelené dlaždice
  - žlté – zakázané ísť hore v *naháňacom* móde

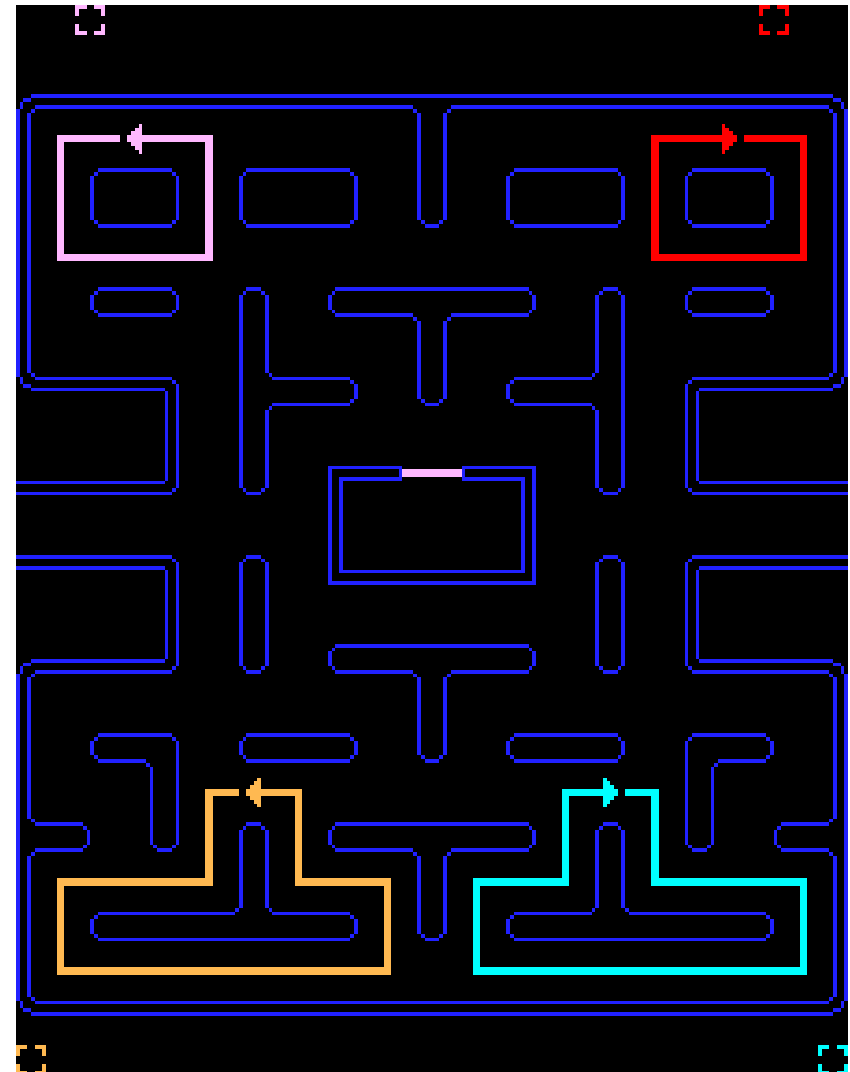
Rozhodovanie duchov

- Na základe vzdialenosti od cieľovej dlaždice
  - aj zlé rozhodnutia
  - ak rovnaká vzdialenosť, tak podľa priority:
up > left > down
- Duchovia majú osobnosť:
  - červený
  - ružový
  - modrý
  - oranžový

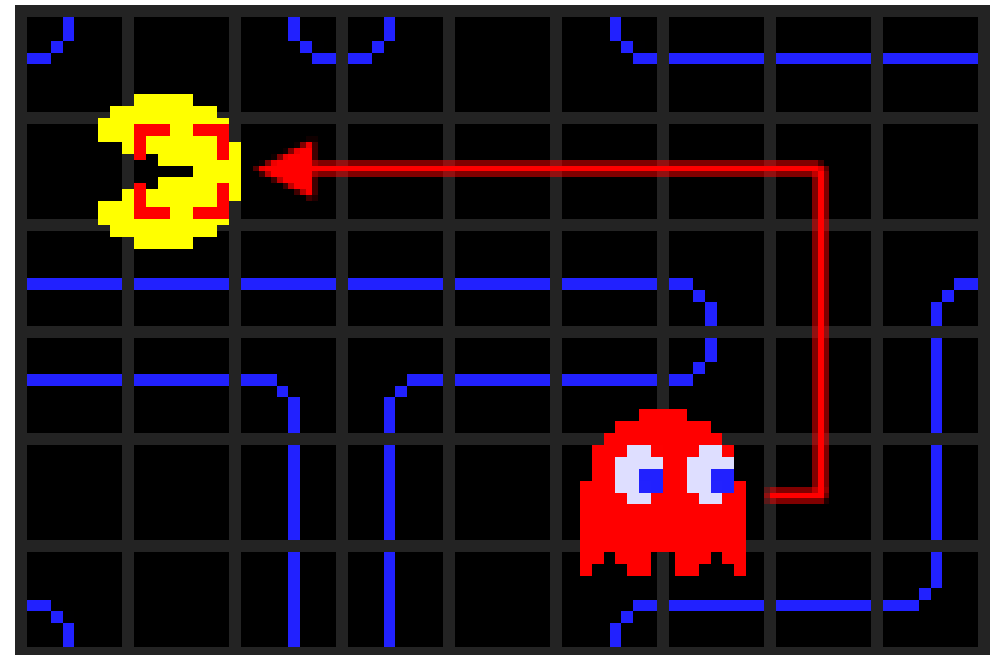
Mód rozutekania

- Každý duch
  - má svoju „domovskú“ pozíciu mimo bludiska
  - v móde rozutekania sa snažia dostať na túto pozíciu
  - „zacyklili“ by sa, ale mód trvá krátko

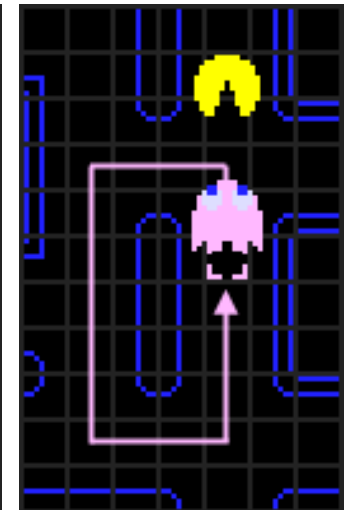
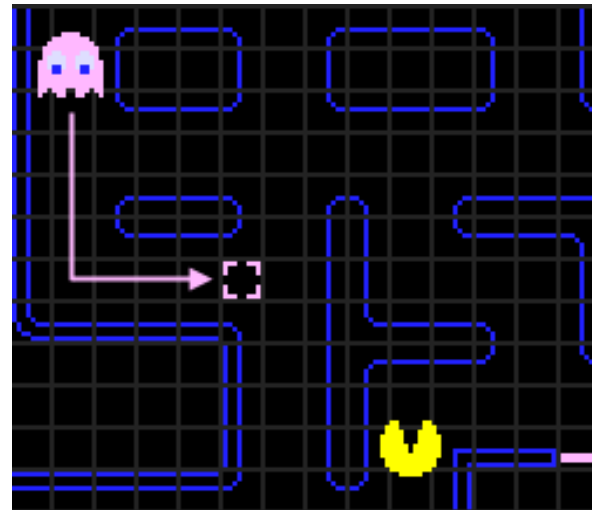
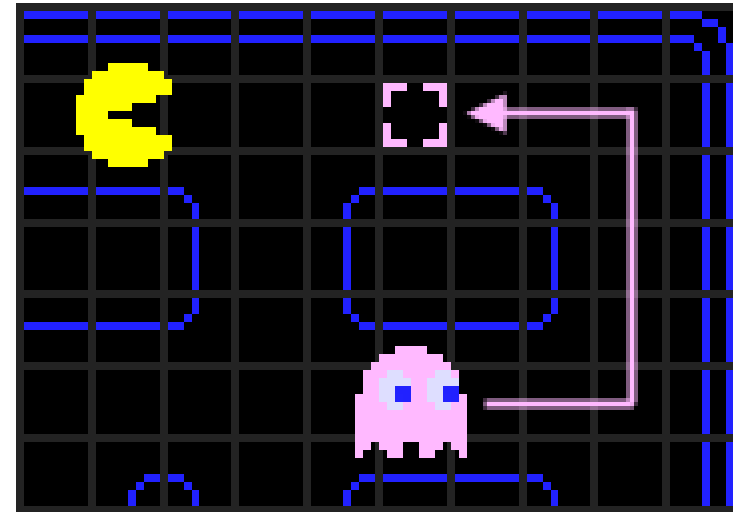
Červený duch - Blinky

- Naháňa hráča
  - cieľová pozícia je vždy pozícia hráča (aj v móde rozutekania, ale zmení smer pri zmene módu)
  - najkratšou cestou, pokiaľ sa zle nerozhodne
  - rýchlosť pohybu sa zvýši o 5%, podľa situácie v hre (čas, počet zostávajúcej potravy)

Ružový duch - Pinky

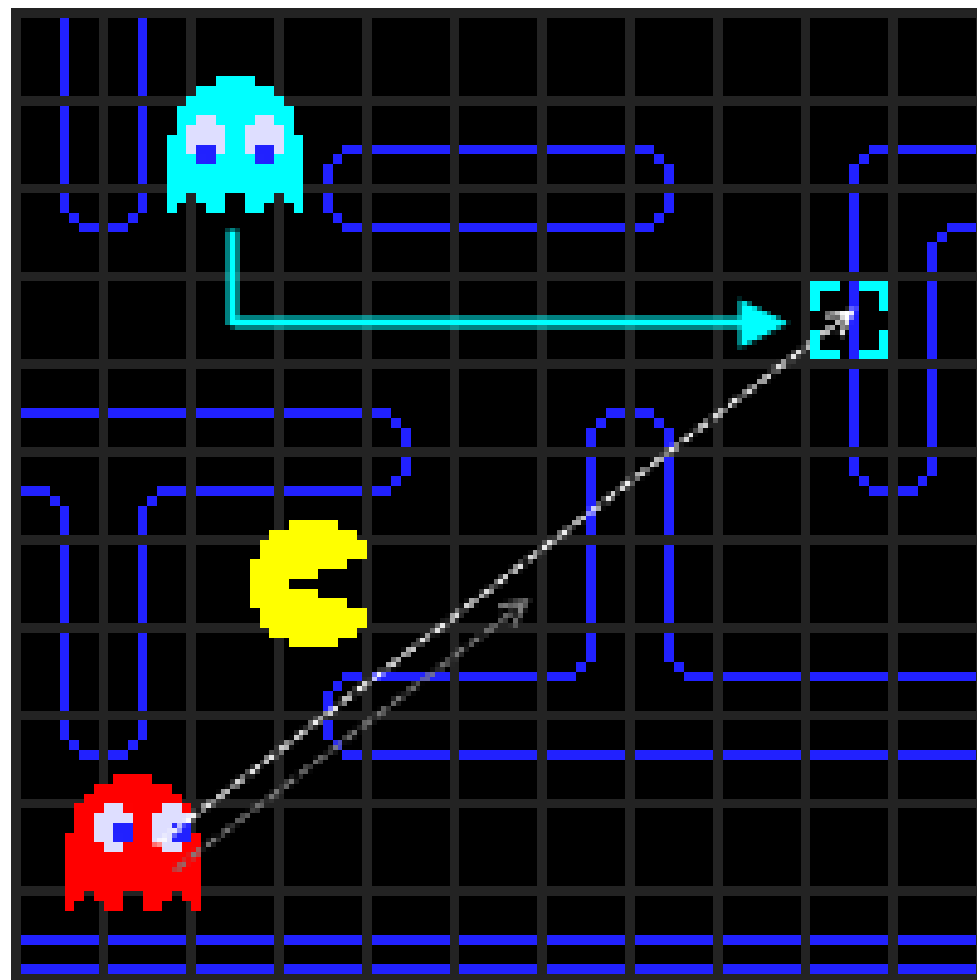
- Cieľová pozícia
  - 4 dlaždice pred hráčom (v smere pohybu)
  - okrem chyby, ak hráč ide smerom nahor
    - cieľ je 4 dlaždice pred hráčom a vľavo
  - možno ho oklamať, ak sa rozbehneme priamo na neho (a má kam uhnúť)

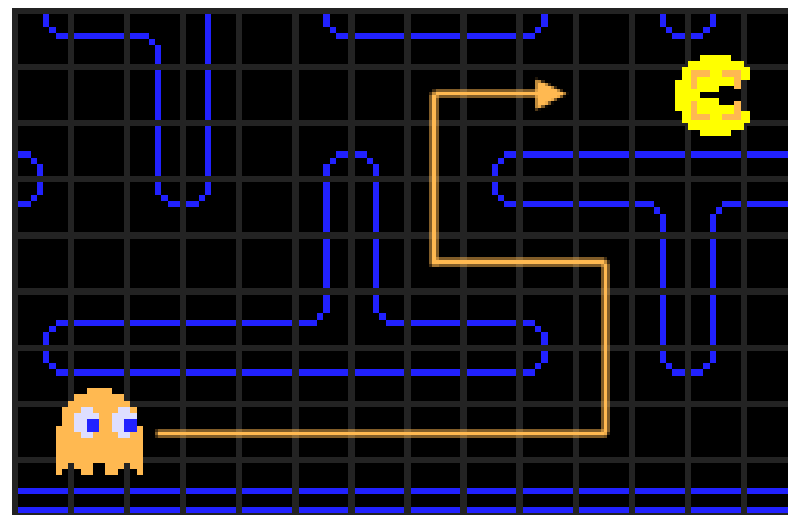
Modrý duch - Inky

- Cieľová pozícia
  - vypočíta vektor z pozícií:
    - 2 dlaždice pred hráčom (v smere pohybu)
    - pozícia červeného ducha
  - predĺži tento vektor 2x
- Ak je Blinky ďaleko, tak „náhodné“ správanie
- Ak je Blinky blízko, tak „naháňa“ hráča

Oranžový duch - Clyde

- Prepína sa medzi 2 módmí správania:
  - Ak je od hráča ďalej ako 8 dlaždíc, tak sa správa ako Blinky (naháňa hráča)
  - Inak sa snaží dostať do svojej domovskej pozície
- „robí si čo chce“

Game design – Super Mario

Zaujímavé fakty

- 1985: Super Mario Bros.
- Každý z 8 svetov má 4 rôzne levely
- Dizajn levelov je dodnes ukážkový čo sa týka vysvetlenia hry pre hráčov
  - v čase uvedenia nebol koncept platformových hier známy
  - bolo nutné hráčov naučiť absolútne všetko

Úvodná obrazovka

Úvodná obrazovka

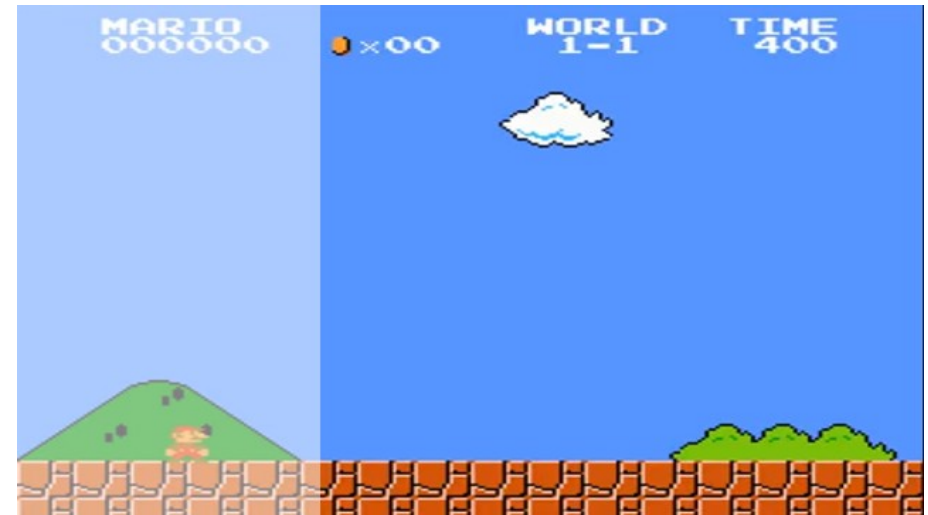

- Mario na ľavej strane obrazovky, voľný priestor → možný pohyb doprava
- Žiadny nepriateľ ani hrozba → experimentovanie a skúšanie ovládania

Umiestnenie hráča

- Mario v strede obrazovky
  - počas väčšiny času hrania hry

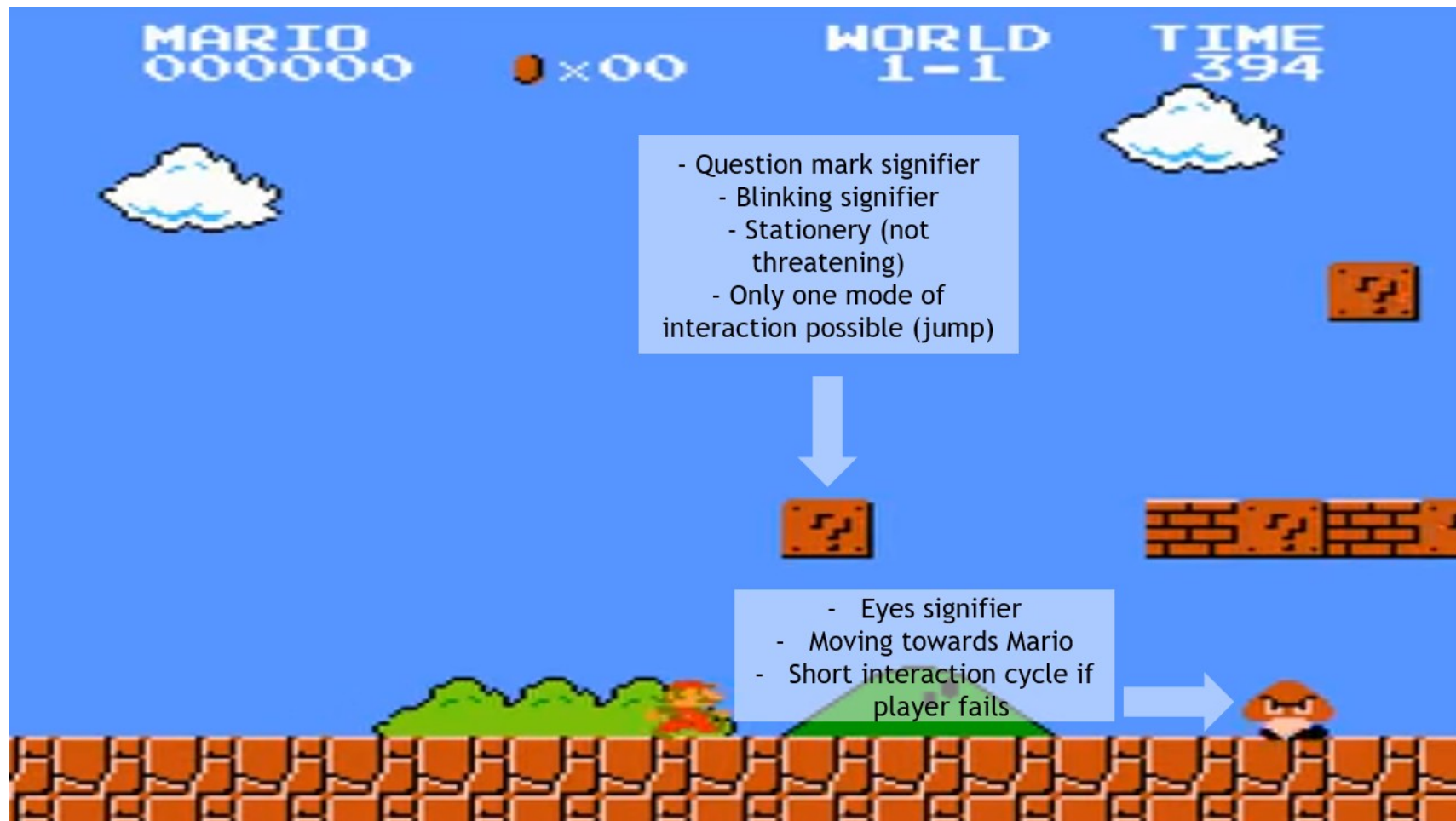
- Mario na ľavej strane
  - iba na úvodnej obrazovke

Oboznámenie sa s hernými prvkami

Statické a dynamické prvky

- upozornenie na zaujímavé objekty → blikanie, pohyb, tvar, textúra
  - otáznik → niečo čo treba preskúmať
  - zamračená postava, hýbe sa smerom k hráčovi → hrozba

Oboznámenie sa s *PowerUps*

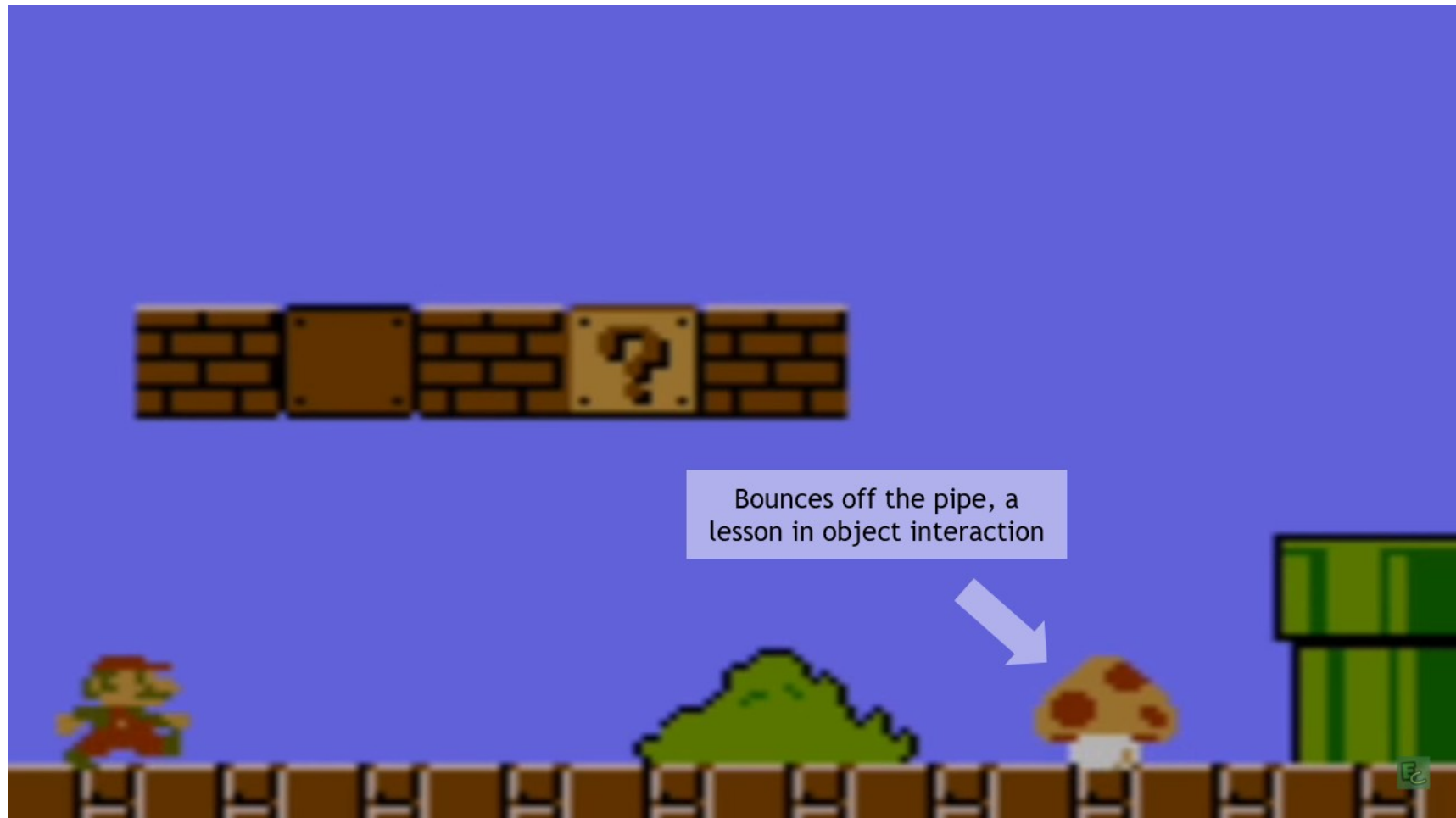
- Hríb – vyzerá podozrivo (užitočný? jedovatý?)

Oboznámenie sa s *PowerUps*

- Hríb – hýbe sa doprava („smerom od hráča“) a pôsobí na neho gravitácia
  - rozlíšenie statických a pohyblivých objektov, a ich správanie

Oboznámenie sa s *PowerUps*

- Hríb – hýbe sa doprava, ale odrazí sa od prekážky

Oboznámenie sa s *PowerUps*

- Hráč má možnosti: 1) naraziť do hríbu 2) preskočiť hríb

Oboznámenie sa s *PowerUps*

- V skutočnosti vďaka dizajnu levelu hráč nemá na výber a vždy hríb zobere
- Získa *powerup* a zistí, že hríb je niečo pozitívne (získa veľkosť, body)

Učenie sa v bezpečnom prostredí

- Naučiť sa skákať vyššie

Učenie sa v bezpečnom prostredí

- Naučiť sa preskakovať priepasti

Učenie sa v bezpečnom prostredí

- Chyby už budú trestané: už si si to vyskúšal, teraz naostro...

Výzvy

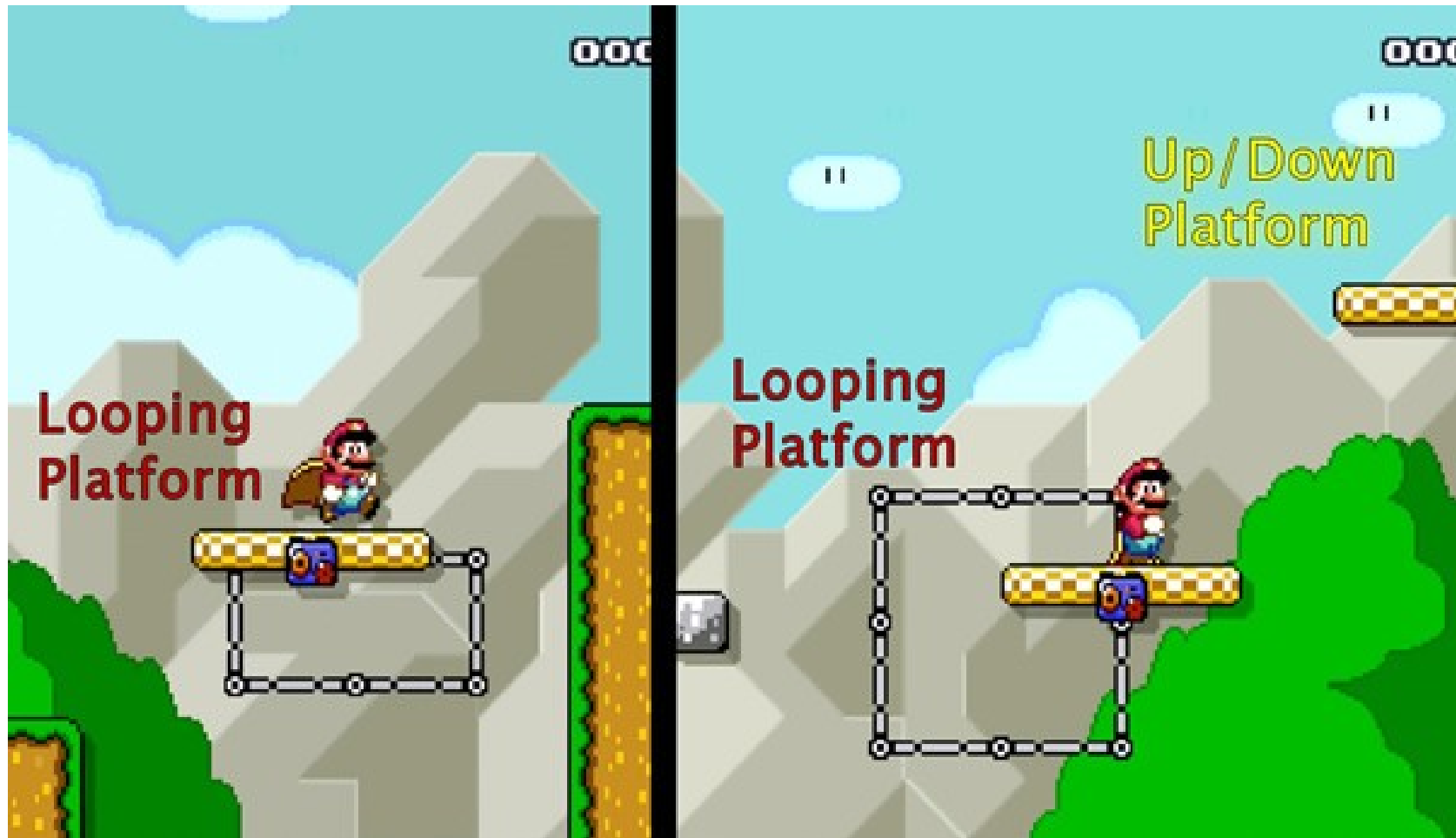
- Krátka úloha, časovo/priestorovo vymedzená medzi okamihmy bezpečia

Expanzia výzvy

- Rozšírenie výzvy o kantitatívny rozmer (napr. väčšia vzdialenosť skoku)

Evolúcia výzvy

- Rozšírenie výzvy o kvalitatívny rozmer (napr. variácia úloh)

Evolúcia výzvy

- Rozšírenie výzvy o kvalitatívny rozmer (napr. kombinácia úloh)

Frustrácia

- <https://www.youtube.com/watch?v=VGeefnUOH04>

Frustrácia²

- <https://www.youtube.com/watch?v=q-z7rnDwaT0>

Návrh interaktívnej hry

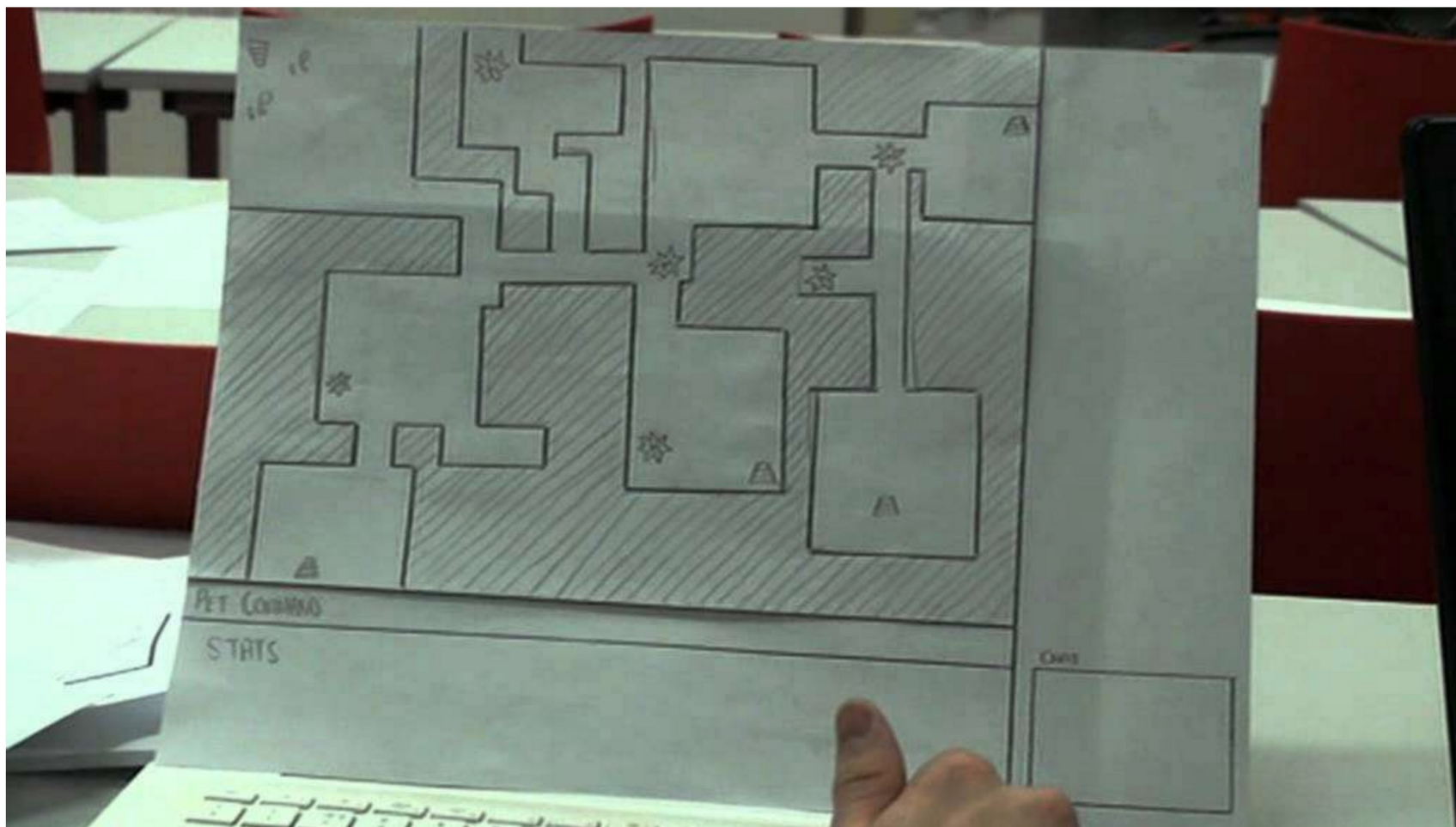
Návrh

- Oblasti návrhu
  - Ciele - napr. pomocou MUDPY
  - GUI - napr. pomocou storyboards, mock-ups...
  - Interakcia
    - Ako bude aplikácia ovládaná
    - Ako bude systém reagovať (odozva na udalosti)
  - Herné mechanizmy
    - MDA framework
    - z pohľadu používateľa
    - z pohľadu programátora – opis algoritmov (napr. správania)
  - Architektúra
    - OOP, návrhové vzory

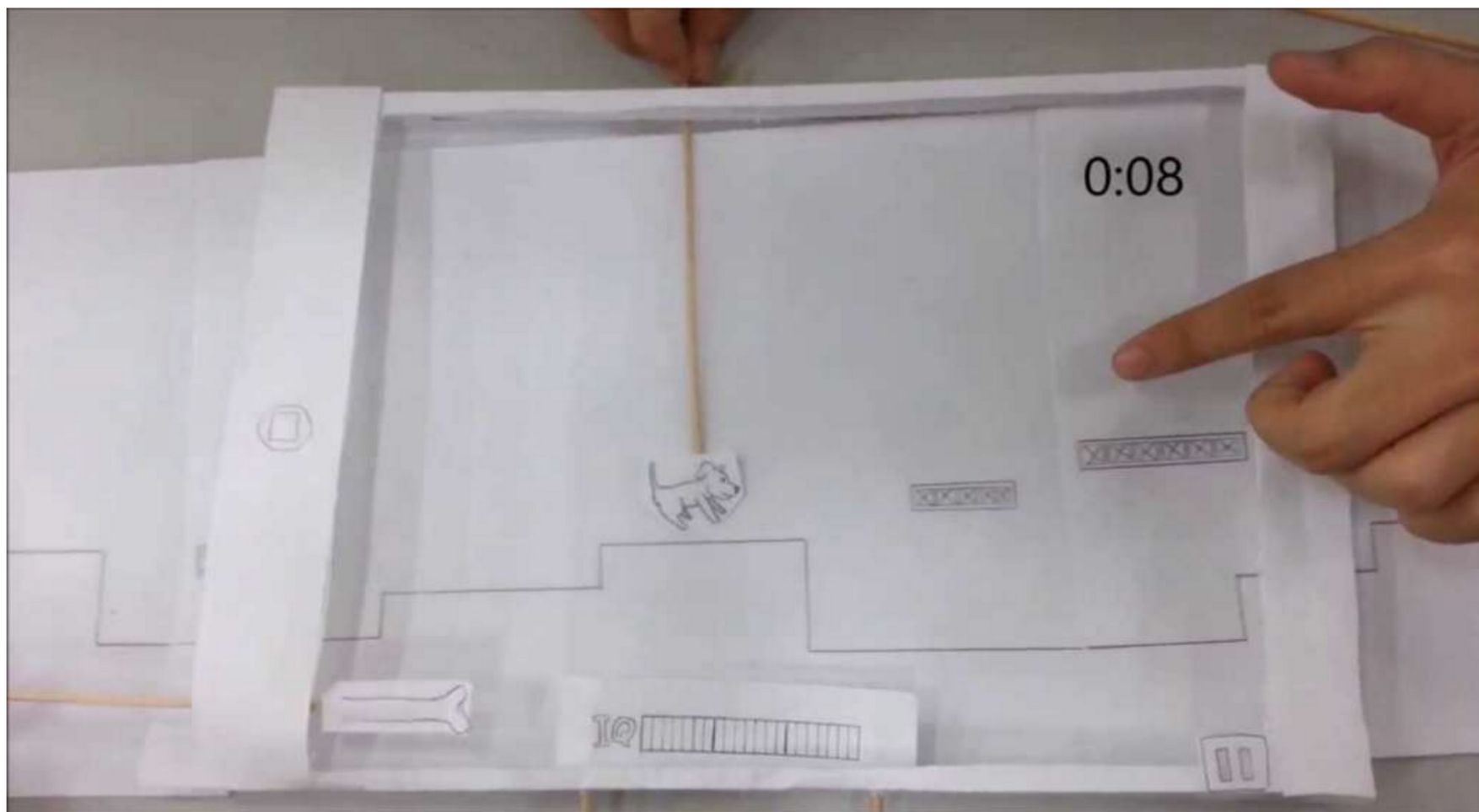
Vytvor prototyp

- Low-fidelity: paprier, ceruzka, farby, lepidlo
  - Výhody:
    - Lacné a rýchle zhotovenie
    - Veľmi ľahké vykonanie zmien
  - Nevýhody:
    - Nesimuluje reálne odozvy počítača
- High-fidelity: HTML, Mockup, rýchly prototyp

Vytvor prototyp

Vytvor prototyp

Mechanics-Dynamics-Aesthetics framework

Vzťah dizajnéra a hráča

Dizajnér:

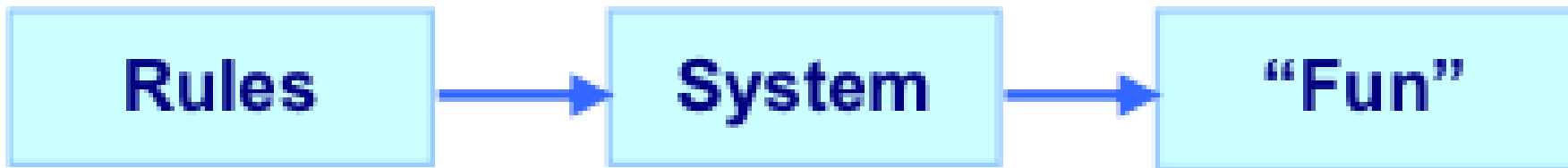
- Môže meniť pravidlá, a tak nepriamo ovplyvniť správanie hráča

Hráč:

- Vníma cez zmysly
- Interaguje so systémom
- Funguje podľa pravidiel, ktoré nemôže zmeniť
- Emócie

Fázy

- Z pohľadu hráča

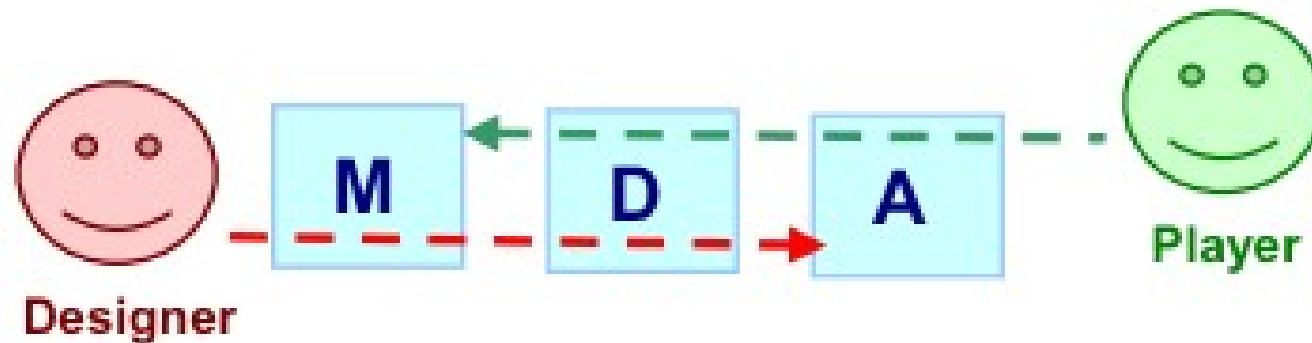
hráč pochopí pravidlá, interaguje so systémom, a zabáva sa

- Z pohľadu dizajnéra

definovanie mechaniky hry, impl. vnímateľných častí, vytvorenie zážitku

Rôzne perspektívy

- Mechanics
  - „skryté“ časti, pravidlá, algoritmy, dátové štruktúry
- Dynamics
  - časti, ktoré hráč vidí, reakcia na interakciu (ovládacie prvky)
- Aesthetics
  - očakávané emocionálne prejavy hráča vyvolané hrou a správaním hráča

Mechanics (obsah)

- Prvky hry, ktoré hráč nedokáže ovplyvniť, ale vie o nich rozhodnúť dizajnér
- Akcie, správanie a kontrolné mechanizmy
  - pravidlá, grafika, dizajn levelu, elementy, atď.
- Cieľom je stanoviť základné správanie hráčov v hre
- Drobné zmeny pravidiel môžu spôsobiť výrazné zmeny v dynamike hry

Dynamics (správanie)

- Správanie hráčov v hre
  - podporovať žiadané správanie
  - potláčať správanie, ktoré negatívne ovplyňuje zážitok
- Emergencia nového správania
  - blafovanie, „kempovanie“, agresívne útočenie, ...
- Individuálne charakteristiky hráča
  - Sami sa rozhodnú, ako sa budú v hre správať

Cieľom je umocniť zážitok a emócie z hry

Aesthetics (emócie/pocity)

Charakteristiky zábavnej hry:

- **Senzácia:** hra obsahuje vizuálne, zvukové alebo pocityvé prvky, ktoré reprezentujú úžas a krásu, napr. Beat Hazard
- **Fantázia:** hra je nástrojom pre prácu s fantáziou, napr. Final Fantasy
- **Príbeh:** hra obsahuje príbeh, ktorý sa postupom času rozvíja a prezentuje hráčovi, napr. Mass Effect, Witcher
- **Výzva:** hra je o výzvach na prekonanie, problémov na vyriešenie, plánov na taktizovanie, napr. Portal, Dark Souls

Aesthetics (emócie/pocity)

Charakteristiky zábavnej hry:

- **Spoločenstvo:** hra obsahuje sociálne prvky a tvorí sociálny model na spoluprácu a interakciu medzi hráčmi, napr. World of Warcraft
- **Objavovanie:** hra je neprebádané územie, v ktorom je hráč turista na jeho púti svetom, napr. Skyrim
- **Vyjadrenie:** hra umožňuje hráčovi vyjadriť seba samého (cez avatar), napr. Saints Row, Sims
- **Ponorenie:** hra spôsobuje pohodu a klúd, pri ktorej sa hráči nemusia sústrediť na hru samotnú, napr. Solitaire, Minesweeper

Game design vs Product design

Dizajn zameraný na

produkt	zážitok
Funkcionalita	Aktivity ľudí, ich ciele
Výstup programu	Výsledky činnosti ľudí
Rozhranie, interakcia, použiteľnosť	Vnímanie, pamäť, emócie

Dizajn zameraný na zážitok

- Významný – má osobnú hodnotu
- Príjemný – zapamätateľný zážitok
- Praktický – funguje podľa očakávaní
- Použiteľný – jednoduchý na ovládanie
- Spoľahlivý – je prístupný a presný
- Funkčný – funguje podľa špecifikácie

Dizajn zameraný na produkt

Zhrnutie

- Klúčové poznatky z prednášky
  - Game design na príkladoch úspešných hier
  - MDA framework
    - Ako pristupovať k návrhu hry a na čo sa zamerať, aby sme zaujali používateľa a udržali si ho
  - Načrtli sme oblasti, ktoré musíme pri návrhu zohľadňovať
    - k niektorým sa vrátíme na nasl. prednáškach

Nabudúce

- Úvod do prog. jazyka JavaScript
  - Základné jazykové konštrukcie
  - Dátové typy
  - Polia
  - Manipulácia DOM
  - jQuery

Ďakujem za pozornosť